

emotional român din Orăştie, se arăta că „...dator sămătă și ne înțelegi ce și prim numărul participanților și dădun lumii întregi că poporul românesc una este și că toti împreună prezentăm său și tare și cu mare stăruință național român unitat și puternic”.

Solidaritatea în luptă a tuturor pădurilor sociale este prezentă și în apelul „Frati Români!” al secției Hunedoara a Consiliului național român, în care se spunea: „Păzii pacei și așteptă în liniste poruncile statului național! Păzii frății și pacă cu toate neamurile din Ardeal! Astfel apoi urbindu libertatea noastră îndărătoare opri!”

Dă o importanță deosebită sănătățilele care vorbeau despre formarea consilierilor și gărzilor naționale, alegeres delegaților pentru Adunarea de la Alba Iulia și cele din care reieșe concluzia că unirea a fost opera maselor largi populare, înăpărtuită prin dorința unanimă a lor, prin participarea massivă la toate acțiunile care au asigurat succesul de la 1 decembrie 1918. Dint-un document publicat într-un ziar local, afișă că la Deva au fost aleși delegați pentru Adunarea de la Alba Iulia, Francisc Rosu Longhin, Valer Petcu, Dr. Petru Groza, Octavian Muntean și Nicolae Bomba și că „...Dupa alegerile delegaților publicul s-a deplasat în fața primăriei unde Dr. Aurel Vlad și Dr. Petru Groza au înținut cuvânturi poporului, exprimând importanța evenimentelor”.

Sectia română a P.S.D. din Deva alege pe Dionisie Firvu și Petre Selecu ca delegați fiind autorizați „...să luă parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română în numele tuturor românilor social-democrați din acest tracțiune electoral”.

Prezența hunedorenilor la Alba Iulia este marcată prin mai multe documente. Dar și cel rămășit acasă susține acțiul unirii cu totă forța lor. Sfaturile naționale române din Petrila și Petroșeni trimis telegramă la Alba Iulia. În comuna Dobra „...în ziua măreștei a Unirii, Criznicul și zvonul unghierilor au zvornit clopot ei și au bătut toacele de la orele 10 la 12 la unison, încit să sună totușt suflarea din Dobra în semnitatea acestei zile cu epocalul eveniment”.

Cu toate eforturile meritorii ale organizatorilor, de a oferi vizitatorilor imagine inedită, completă și cu multe materiale locale, asupra evenimentelor anului 1918, legate de Unirea Transilvaniei cu România, nu putem să nu semnăm că o lipă serioasă faptul că au permis să susțină ideile de unitate statală a poporului nostru român de la jumătatea secolului al XV-lea, decorează un simplu text introductiv nu puțin supinsă lipsă din expoziție a unei perioade de 15 secole, în care intră puterea și înținderea statului dat, romanizarea Daciei, procesul formării limbajului și poporului român, stăriile documentară a primelor cnezate și voievodate românești, formarea statelor feudale de sine

stării românești, Moldova și Transilvania, începuturile luptelor antiotomane etc., cu multă mai multă ca în Muzeul Județean din Deva dispunere de o valoroasă colecție dacică și română, de numeroase materiale illustrative.

GELEU MAKUTOVICI

SESIUNE ȘTIINȚIFICĂ OMAGIALĂ

Sub auspiciile Comitetului pentru Cultură și Artă al județului Maramureș și ale Muzeului Județean, în ziua de 22.XI.1968, în Baia Mare s-au desfășurat lucrările unei sesiuni științifice închinată sărbătorilor semicentenariai Unirii Transilvaniei cu România.

Au fost prezentate comunicări legate de participarea maramureșenilor la marele act al unirii de la 1 decembrie 1918.

Lucrările sesiunii au fost deschise de tovarășul Gheorghe Pop prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular județean provizoriu, după care au fost prezentate comunicările: „Cadrul social politic al perioadei premergătoare desfășurării unității de stat a României”, 1 decembrie 1918

pătrat de teme în istoria patriei noastre”, o amplă expunere, în care s-au marcat principalele etape ale mișcării de eliberare națională din Transilvania la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, susținută de prof. Cornel Borles, după care conf. univ. dr. Trofim Hagan a expus lucrarea „Primirii sociale-politice în orașele și satelor maramureșene în preama Unirii, Maramureșul și adunarea de la Alba Iulia”, în care, pe baza unor materiale din arhivele din Sighet, Baia Mare și Alba-Iulia, a adus numeroase fapte inedite referitoare la manifestările minerilor din Baia Mare, ale muncitorilor din Sighet și de la oacnele Sugău, ale mișcărilor tărânești din Valea Iza, Mara, Someș, Viseu, Valea Chioarului și ale intelectualilor maramureșenii dintre care s-au remarcat în mod deosebit Gheorghe Pop de Băsești și Vasile Lucaciu. Prof. Aurel Socolan, directorul muzeului județean Maramureș, a sustinut o interesantă comunicare privitoare la „Luptele comune ale populației românești și maghiare în preama evenimentului Unirii”, bogat ilustrată cu exemple edificatoare din viața politică de la începutul secolului nostru, iar cercetătorul Gelcu Makutovici în studiul său „Vasile Lucaciu, luptător de frunte pentru realizarea statului național român unitar”, a arătat cîteva momente semnificative din activitatea acestuia și prestigiul de care s-a

bucurat în opinia contemporanilor.

In continuarea lucrărilor, lectorul universitar Tânase Filip a vorbit despre „Unele probleme economice ale Unirii în literatura și folclorul de pe teritoriul Maramureșului”, citind fragmente de mare prospetime și sensibilitate. În încheierea lucrărilor, Moise Fetescă, șeful secției de propagandă a Comitetului Județean Maramureș și P.C.R. a făcut un amplu și interesant expozițu intitulat: „România socialistă, încununare a aspirațiilor sociale și naționale ale poporului român”, arătându-se realizările obținute de oamenii muncii maramureșeni, înfăptuirea idealurilor pentru care au luptat cel mai bun fi și poporului nostru.

Au participat la sesiunea activiști de partid și de stat, cercetători și specialisti din domeniul istoriei patriei, veterani maramureșenii care au participat la înăpărtuirea actualul Unirii Transilvaniei cu România, cadre didactice, muzografi, ingineri, medici, elevi, un numeros public.

G. M.

SESIUNE DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE A MUZEELOR DIN JUD. PRAHOVA

În ziua de 18.XI.1968, Palatul Culturii din Ploiești a găzduit prima sesiune de comunicări științifice a muzeelor din jud. Prahova, organizată de Comitetul județean pentru cultură și artă.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prof. Mihail Vulpeșcu, președintele Comitetului județean pentru cultură și artă.

Cele 22 de comunicări prezentate au îmbrățișat o tematică variată, abordând probleme de: arheologie („Săpăturile arheologice în jud. Prahova” — prof. N. Simache, „Cultura Iopetești-Cindești și rolul său în elucidarea problemei formării poporului român” — prof. V. Teodorescu); istorie („Pătrunderea slavilor pe teritoriul României în lumina izvoarelor scrise bizantine” — de prof. V. Teodorescu, „Manifestul „Războl războiului” și urmările sale ploieșteniene” — prof. M. Apostol, „Date noi privind industria petrolieră în jurul anului 1900 în jud. Prahova” — prof. M. Rachieru, „Roliul Soc. Wifo în jefuirea petrolului românesc de către imperialismul german în timpul celui de-al doilea razboi mondial” — prof. M. Apostol); istorie literară („Pruncul român” — scurta prezentare monografică”